UMEÅ UNIVERSITET

Antagningsstatistik höstterminen 2021

Till första antagningsomgången den 17 juli 2021 antogs 391 313 personer till program och kurser i riket inför höstterminen 2021. Jämfört med föregående höst termin 2020 är det en ökning med cirka 1,5 procent, men det totala antalet reserver ökar markant. Detta tyder på att ett fåtal utbildningar attraherar många ungdomar, något som bekräftas av att en procent av utbildningarna står för hälften av antalet reserver i riket.

För Umeå universitet har 32 066 personer antagits till program och kurser (fristående kurser och kurser inom program) till hösten 2021. Jämfört med föregående höst termin 2020 är det en ökning med 2,2 procent. För programutbildning har 6 480 personer antagits till Umeå universitet (+9,4 procent jämfört med föregående år). Umeå universitet är det femte mest populära lärosätet vad gäller antalet förstahandssökande till program men det sjunde största vad gäller antalet antagna programstudenter.

Vissa lärosäten, däribland Umeå universitet, har valt ett upplägg där studenter som läser ett utbildningsprogram måste söka till kurserna som ingår i programmet genom den nationella antagningsomgången. Dessa studenter har platsgaranti på programkurserna, men räknas ändock med i den nationella antagningsstatistiken. Andra lärosäten har helt eller delvis valt ett upplägg där endast den initiala programantagningen genomförs genom den nationella antagningsomgången. Därefter sköter lärosätena själva all antagning till kurserna inom programmen. Dessa programstudenter ingår således inte i den nationella antagningsomgången och syns inte i den statistik som Universitets- och högskolerådet (UHR) publicerar.

Det innebär att jämförelser mellan lärosäten där sökande och antagna till kurser ingår blir missvisande. Olika studentgrupper ingår således i underlaget beroende på lärosäte. Därav är ovanstående jämförelser mellan lärosäten begränsad till enbart sökande och antagna till utbildningsprogram.

Som underlag används statistik från UHR för ansöknings- och antagningsdata och för samtliga antagningsomgångar från VT2017. Då även sommarterminerna finns med i antagningsdata, även om det inte redovisas i detta PM, benämns terminerna 2017-1 (VT), 2017-2 (sommar) och 2017-3 (HT) osv. Därför benämnes höstterminen omväxlande med 2021-3 och HT2021 i detta PM. I materialet utgår jämförelsen från bredduniversiteten och enfakultetslärosäten inkluderas endast i jämförelsen mellan söktryck på specifika utbildningar. De 12 lärosäten som ingår i jämförelsen framgår av figur 3. Dessa lärosäten svarar för ca 61 procent av den totala antagningsvolymen i riket.

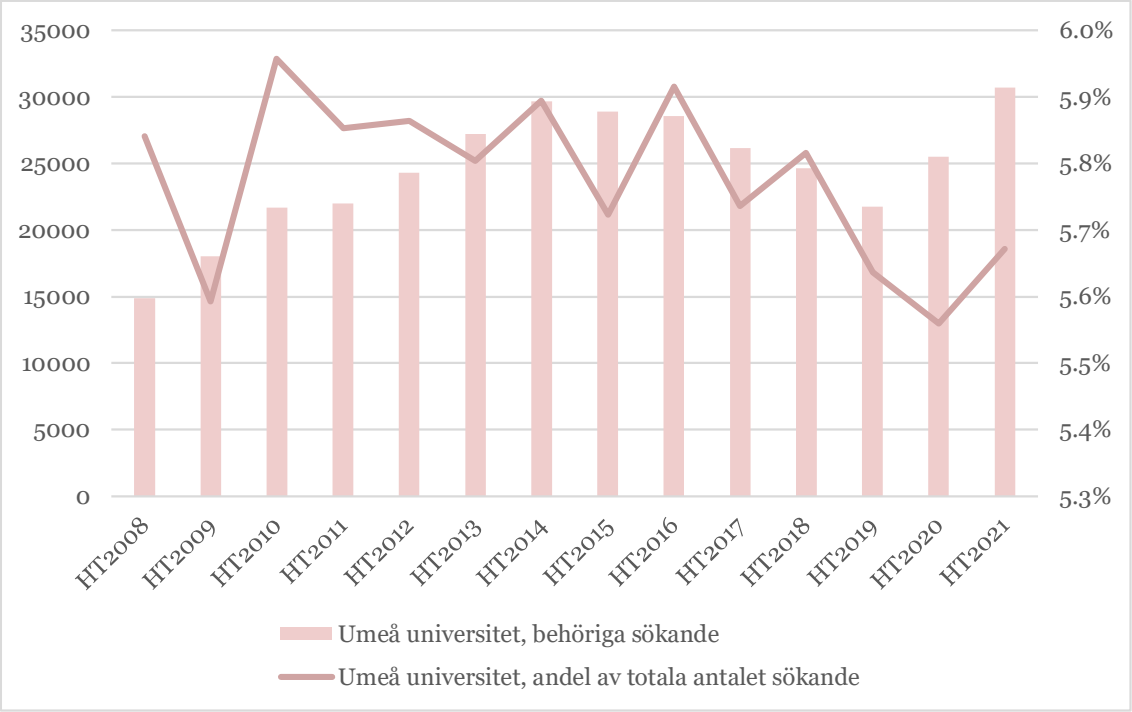

Figur 1. *Figuren visar utvecklingen av behöriga sökande till utbildningsprogram vid Umeå universitet samt universitetets andel av behöriga sökande till utbildningsprogram i riket.*

Från figur 1 framgår att Umeå universitet har inför HT21 ytterligare ökat i antalet behöriga sökande från HT20[1]. Umeå universitets andel av antalet behöriga sökande till högskolan är 5,7 procent, vilket är en ökning från HT20.

[1] I data som UHR publicerade i samband med antagningsomgång 1 för HT21 redovisas endast antalet behöriga sökande. Då en sökande kan ha sökt flera lärosäten blir summan av sökande till lärosäten högre än antalet personer som sökt till högskolan. Tidigare år har UHR även redovisat antalet behöriga förstahandssökande.

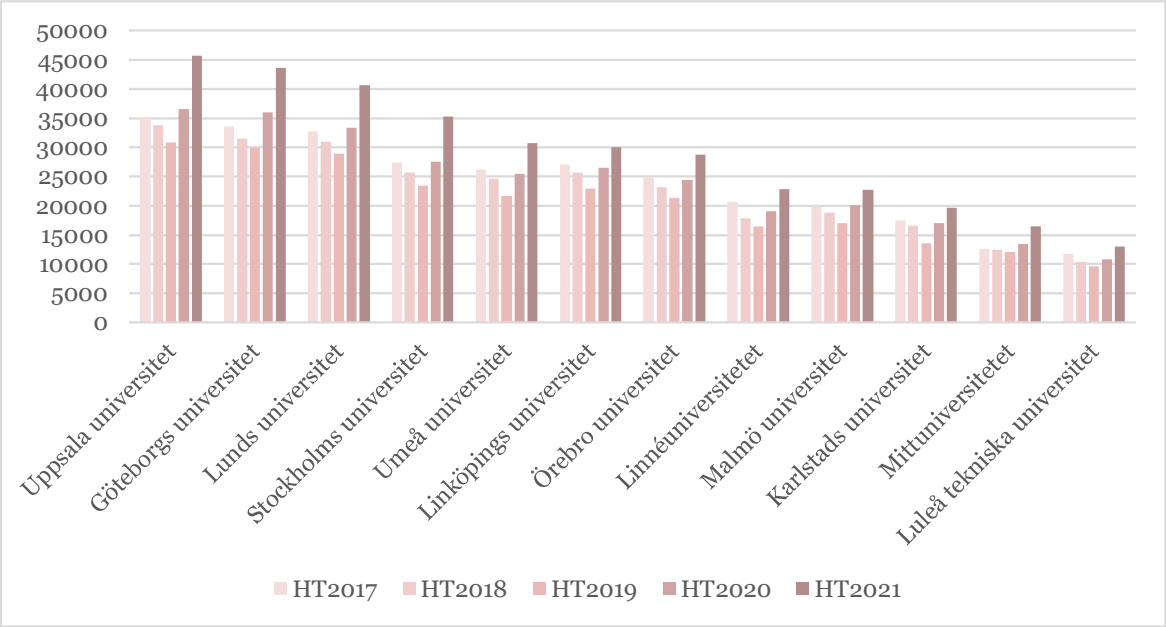

Figur 2. *Figuren visar utvecklingen av behöriga sökande till utbildningsprogram vid ett antal jämförbara lärosäten den senaste femårsperioden. De utvalda lärosätena svarar tillsammans för ungefär 65 procent av antalet behöriga sökande till program i riket.*

Figur 2 visar att Uppsala universitet behåller sin ställning som det mest populära universitetet i Sverige sett till antalet behöriga sökande. Umeå universitet är det femte mest populära. Inför HT20 hade de största lärosätena en relativt stor ökning av antalet behöriga sökande, en ökning som fortsatt HT21.

I figur 3 ser vi att Göteborgs universitet antar flest studenter till programutbildningar i riket 2021. Umeå universitet kommer på 7:e plats. Det totala antalet antagna studenter i riket HT21 uppgår till 96543, vilket är en svag nedgång i förhållande till HT20 då 98929 studenter antogs.

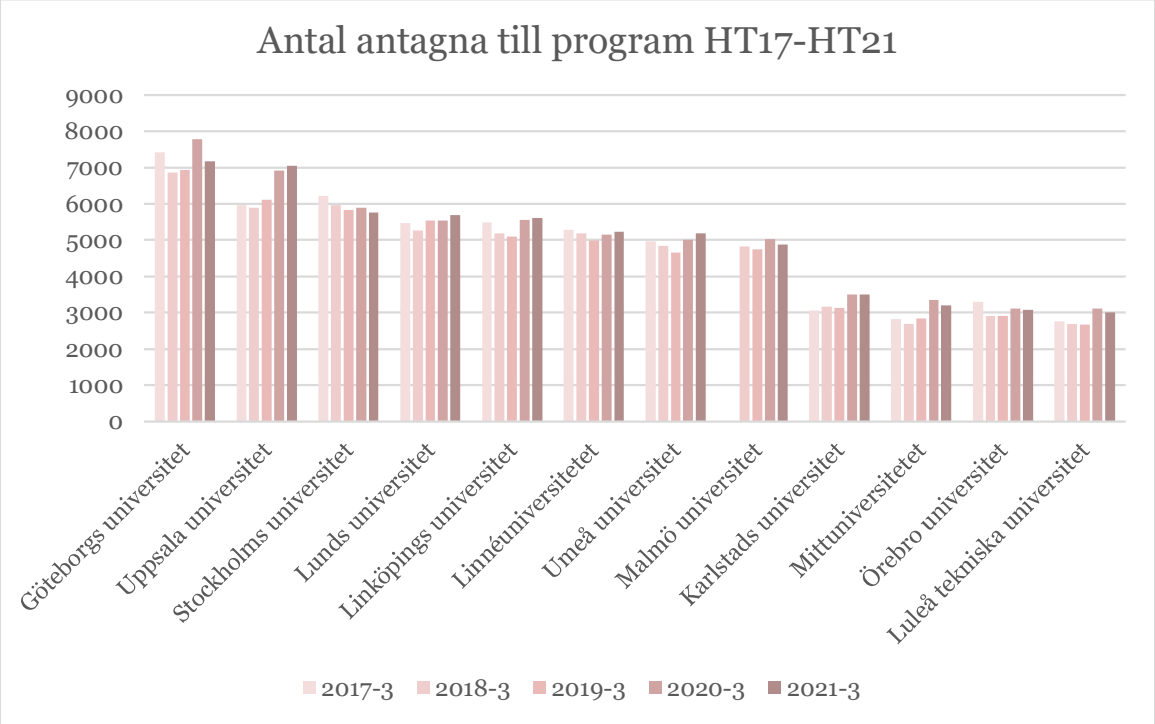

Figur 3. *Antal antagna till programutbildningar, höstterminantagningarna 2017-2021.*

Antagningssiffror beskriver uppenbarligen storleken på lärosäten i termer av antalet nybörjarstudenter. Figur 4 visar antalet reserver till programutbildningar vid lärosätena, vilket snarare kan ses som ett mått på hur populära lärosätena är. Ett annat sätt att se på antalet reserver skulle kunna vara att det är ett mått för hur enkelt det skulle vara för ett lärosäte att öka antalet studenter. En student kan vara reserv på flera utbildningar vid flera lärosäten varför summan av alla reserver är större än antalet antagna. Det är också relativt få utbildningar som står för den stora gruppen reserver.

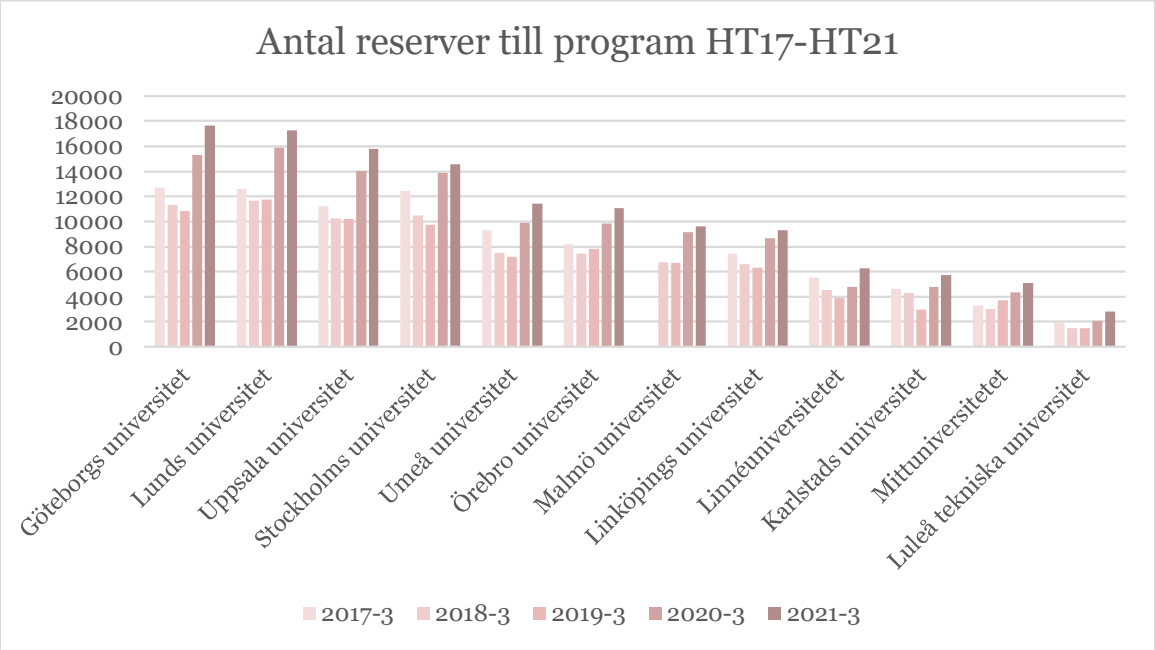

***Figur 4**. Antal reserver till programutbildningar höstantagningar 2017-2021.*

Skillnaden i rangordning mellan söktryck (femte största), antagning (sjunde största) och antalet studenter (femte största) för Umeå universitets del tyder på att det finns ett utrymme att öka antagningstalen.

I figur 5 visas de 22 utbildningar (av ca 2300 utbildningar) som står för hälften av volymen reserver. De mest populära utbildningarna är sjuksköterska, socionom, läkare, jurist och psykolog. En utbildning kan givetvis finnas vid flera lärosäten. Förutom kriminologi där man endast kan läsa fristående kurser erbjuder Umeå universitet någon variant av samtliga utbildningar i figur 5.

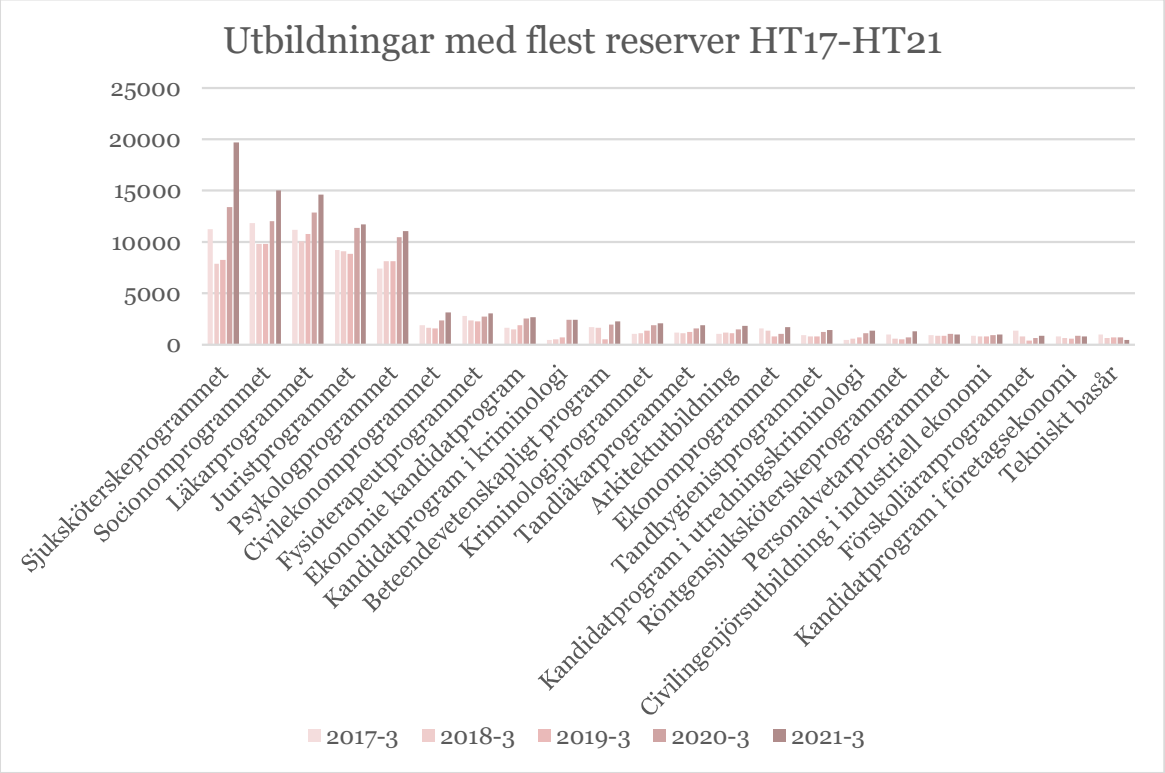

Figur 5. *De 22 utbildningar, av 2392, som står för hälften av antalet reserver i riket.*

I figur 6 visas söktryck på lärosätesnivå. I detta fall definieras söktryck som antalet reserver per antagen student. Från figur 5 vet vi dock att söktrycket är ojämnt fördelat över programmen och ett lärosäte som erbjuder ett flertal av utbildningarna i Figur 5 kommer att kunna uppvisa ett högt söktryck på lärosätesnivå. Kombinationen av rätt utbud av utbildningar och något mindre storlek gör att Örebro universitet sticker ut i söktrycksjämförelsen. Umeå universitet kommer på sjätte plats.

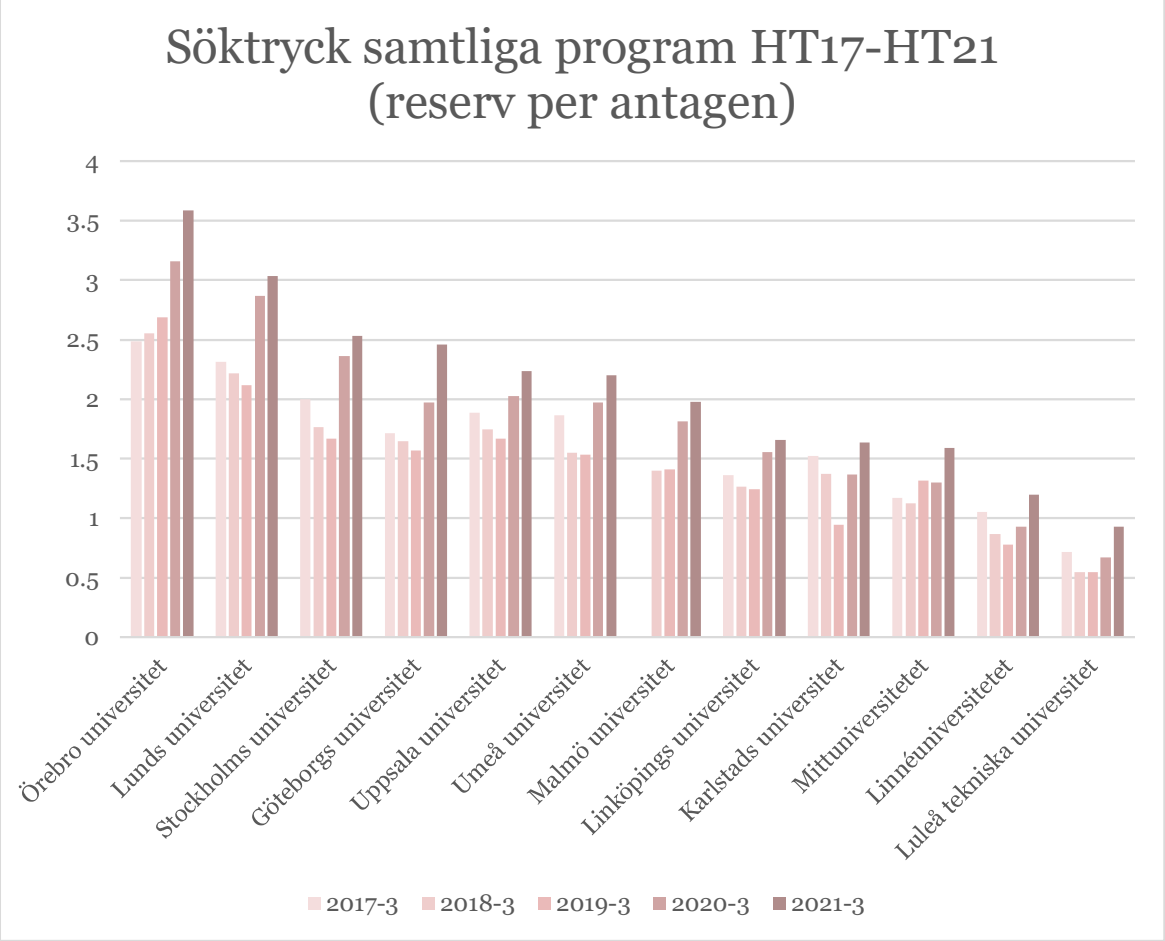

Figur 6. *Söktryck på lärosätesnivå.*

I figur 7 visas andelen utbildningar vid ett lärosäte där alla sökande antas. Att alla behöriga sökande antas till en utbildning innebär att det inte sker något urval vilket i sin tur gör att studentgruppen ur ett kunskapsperspektiv tenderar att vara mer heterogen. På de flesta lärosäten är kopplingen mellan ersättning för att bedriva undervisning direkt kopplad till antalet antagna och registrerade studenter. Om programmen inte fylls kommer därmed ersättningsnivån att variera mellan studentkullar med planeringsproblem och eventuellt övertalighetsproblem som följd. Det är också svårt att strategiskt styra utbildningsutbudet om det inte finns en ”kö” av väntande reserver att tillgå om/när antagningstal måste ökas av någon anledning. Av dessa anledningar är det särskilt intressant att följa hur stor andel program som antar samtliga sökande. Av jämförelseuniversiteten är Malmö universitets andel på 23 procent den lägsta andelen program som antar alla sökande. Umeå universitet antar alla sökande på 54 procent av sina program och är därmed det 8:e bästa av jämförelseuniversiteten.

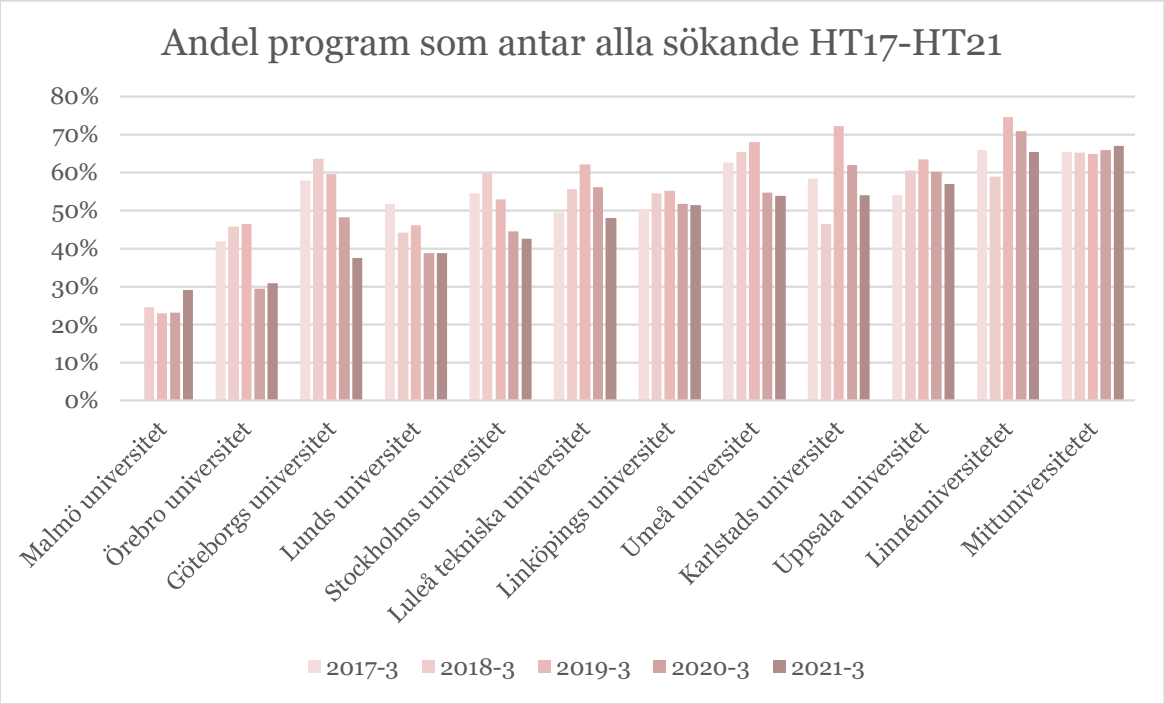

***Figur 7**. Andel program vid ett lärosäte där alla sökande antas.*

Enligt gällande regleringsbrev har Umeå universitet uppdrag från regeringen att öka antal studenter på vissa utbildningsprogram. Figur 8 visar antal antagna till dessa utbildningsprogram jämfört med föregående höstterminen för de program som antar studenter i samband med den nationella antagningsomgången inför höstterminen 2021. Noterbara ökningar jämfört med föregående år uppvisar civilingenjörsutbildningarna, teknisk-naturvetenskapligt basår samt kompletterande pedagogisk utbildning. I antagningsförfarandet kan en sökande som inte erbjuds en plats på utbildningen välja att kvarstå som reserv. För samtliga utbildningar med ökad antagning har antalet reserver sjunkit vilket tyder på att det skulle vara svårt att ytterligare öka antagningarna. Sjuksköterskeprogrammet, arkitektprogrammet samt läkarprogrammet har störst ökning i antalet reserver utan nämnvärd ökning i antalet antagna.

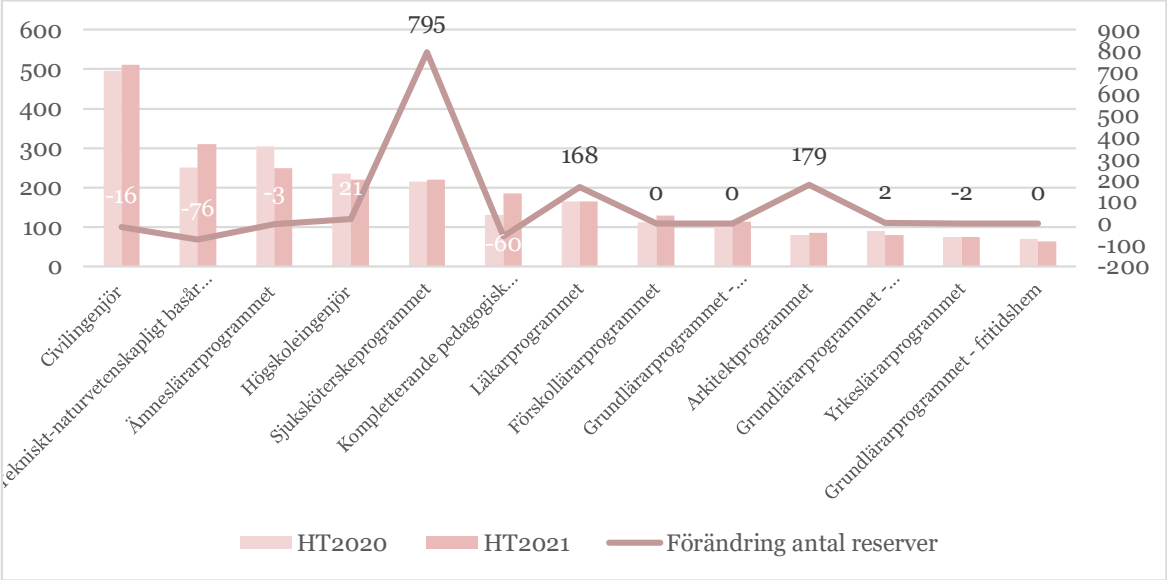

Figur 8. *Figuren visar antal antagna samt förändringen i antalet reserver mellan HT20 och HT21 till utbildningsprogram där Umeå universitet har är särskilt uppdrag att öka antal studenter.*

Ungefär 13 procent av de antagna till Umeå universitet antas till ett utbildningsprogram som normalt ges på distans i någon form. Detta är en ökning med en procentenhet från HT20. I figur 9 nedan visas fördelningen av antalet förstahandssökande till universitetets distansprogram.

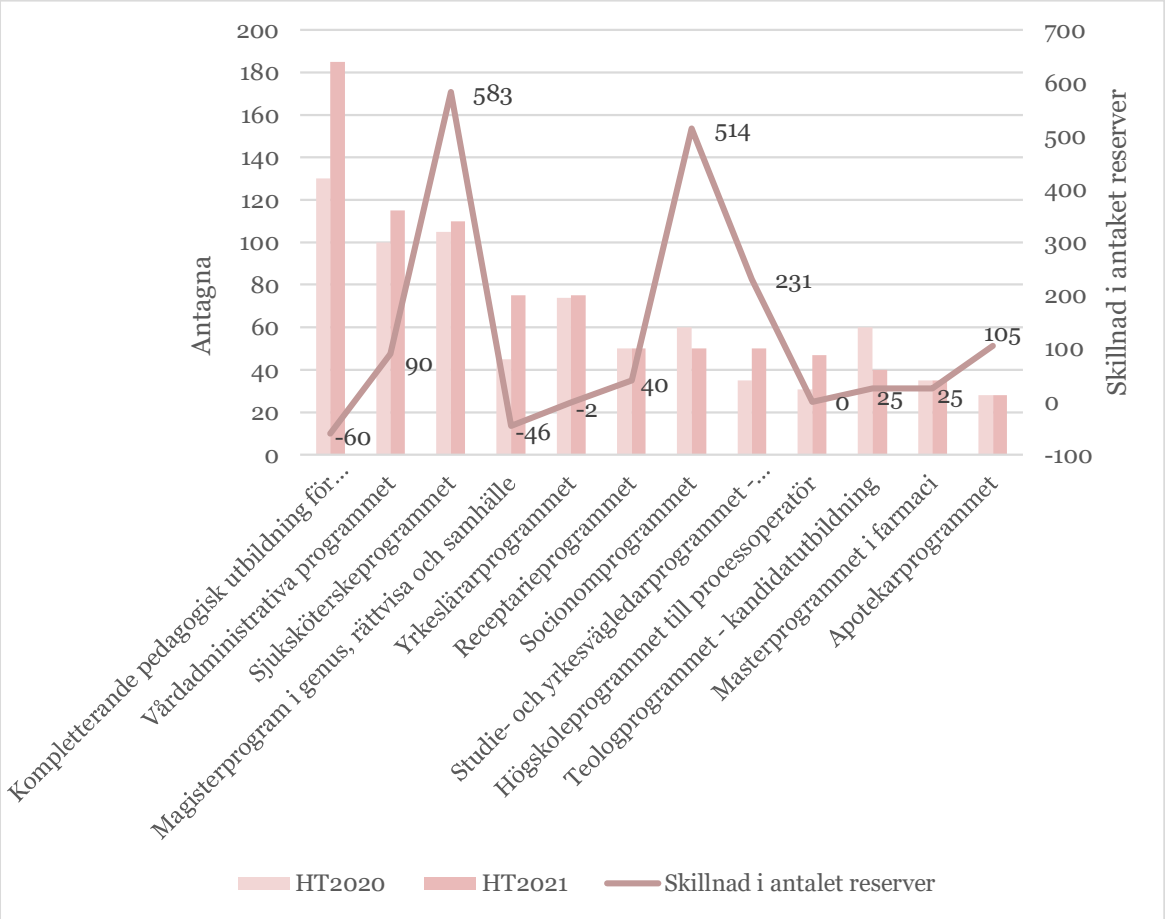

Figur 9. *Figuren visar antal antagna till distansutbildningar vid Umeå universitet samt skillnaden i antalet reserver mellan HT20 och HT21.*

Tabell 1 visar de fem program som antagit mer än 10 studenter med störst positiv förändring jämfört med föregående år i procent av antagna. Master- och magisterprogram är generellt relativt små program sett till antalet antagna studenter vilket gör att en liten förändring i antal ger en stor procentuell förändringen. Detta ser vi tydligt i tabell 1Y och 3Y där program på avancerad nivå utgör åtta av tio program med störst förändring.

Utbildningsprogram	**Antagna HT21**	**Förändring jämfört med föregående år (antal)**	**Förändring jämfört med föregående år (procent)**
Masterprogrammet i molekylärbiologi	26	15	136
Masterprogrammet i artificiell intelligens	20	9	82
Masterprogrammet i ekologi	18	8	80
Magisterprogram i genus, rättvisa och samhälle	75	30	67
Programmet för medie- och kommunikationsvetenskap	40	15	60

Tabell 1. *Program vid Umeå universitet med störst ökning i procent jämfört med föregående år av antagna. Sammanställningen är begränsad till program med minst 10 förstahandssökande både HT20 och HT21.*

Tabell 2 visar de fem program med störst positiv förändring jämfört med föregående år av antal antagna. Den stora volymen på basåret liksom kompletterande pedagogisk utbildning är som tidigare visats en följd av särskild regeringssatsning.

Utbildningsprogram	**Antagna HT21**	**Förändring jämfört med föregående år (antal)**	**Förändring jämfört med föregående år (procent)**
Tekniskt-naturvetenskapligt basår	310	60	24
Kompletterande pedagogisk utbildning för årskurs 7 - 9 och gymnasiet	185	55	42
Magisterprogrammet i genus, rättvisa och samhälle	75	30	25
Juristprogrammet	190	20	12
Civilekonomprogrammet med internationell inriktning	100	20	25

Tabell 2. *Program vid Umeå universitet med störst ökning i antalet antagna jämfört med föregående år.*

Tabell 3 visar de fem program med störst negativ förändring jämfört med föregående år i procent av antalet antagna.

Utbildningsprogram	**Antagna HT21**	**Förändring jämfört med föregående år (antal)**	**Förändring jämfört med föregående år (procent)**
Masterprogram i folkhälsovetenskap	10	-22	-69
Magisterprogram i Folkhälsovetenskap	10	-19	-66
Masterprogrammet i management	13	-12	-48
Ämneslärarprogrammet - gymnasieskolan - Ingångsämne: Svenska	25	-23	-48
Masterprogrammet i IT Management	20	-15	-43

Tabell 3. *Program med störst procentuell minskning jämfört med föregående år av antal antagna vid Umeå universitet. Sammanställningen är begränsad till program med minst 10 antagna både HT20 och HT21.*

Tabell 4 visar de fem program med störst negativ förändring jämfört med föregående år i antal antagna.

Utbildningsprogram	**Antagna HT21**	**Förändring jämfört med föregående år (antal)**	**Förändring jämfört med föregående år (procent)**
Teologprogrammet - kandidatutbildning	50	-24	-32
Ämneslärarprogrammet - gymnasieskolan - Ingångsämne: Svenska	25	-23	-48
Masterprogram i folkhälsovetenskap	10	-22	-69
Magisterprogram i Folkhälsovetenskap	10	-19	-66
Masterprogrammet i IT Management	20	-15	-43

Tabell 4. *Program med störst minskning jämfört med föregående år i antal antagna vid Umeå universitet.*

Tabell 5 visar de tio utbildningsprogram vid Umeå universitet med flest reserver som därför kan anses vara de mest populära utbildningarna vid lärosätet. Tabellen visar också förändring jämfört med föregående år i procent samt meritvärdet i kvotgrupp BI för den sist antagne studenten. Precis som ett antal gånger tidigare är Läkarprogrammet den mest populära utbildningen vid universitetet. Generellt ökar erforderligt meritvärde med antalet reserver, men det är tydligt att spridningen är relativt stor.

Utbildningsprogram	**Reserver HT21**	**Förändring i antalet reserver jämfört med föregående år (procent)**	**Meritvärde i kvotgrupp BI för sist antagna HT21**
Läkarprogrammet	3531	5,0	21,92
Socionomprogrammet (flera sökkoder)	2531	29	18,52 - 19,53
Juristprogrammet	2324	6,2	20,52
Sjuksköterskeprogrammet (flera sökkoder)	1995	52	16,78 – 18,51
Psykologprogrammet	1873	3,5	21,56
Arkitektprogrammet	991	22	20,75
Studie- och yrkesvägledarprogrammet - Distansutbildning	680	51	18,34
Civilekonomprogrammet	667	30	18,3
Vårdadministrativa programmet	627	17	17,73
Fysioterapeutprogrammet	611	10	19,33

Tabell 5. *Program med flest reserver vid Umeå universitet.*

I figur 10 visas Umeå universitets så kallade marknadsandel av det totala antalet högskolenybörjare i riket från respektive län. Med marknadsandel avses hur stor andel av högskolenybörjarna från ett visst län som rekryteras till lärosätet. Umeå universitet har en stor andel av de västerbottniska högskolenybörjarna och en förhållandevis stor andel av nybörjarna från grannlänen. Av totalt 143 339 högskolenybörjare i riket rekryterade Umeå universitet 8 151 studenter, motsvarande cirka 5,7 procent. På grund av eftersläpande statistik avser siffrorna höstterminen 2020.

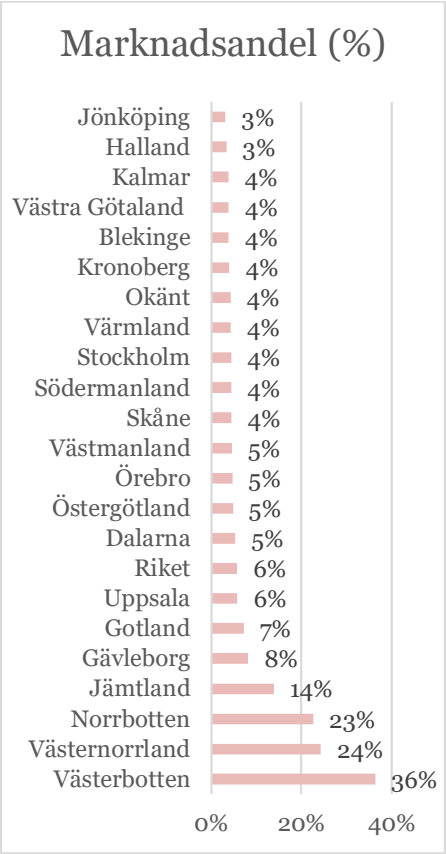

Figur 10. *Ovanstående figur visar Umeå universitets marknadsandel av det totala antalet högskolenybörjare per län samt för riket totalt. Okänt innehåller företrädesvis utländska studenter. Observera att siffrorna avser höstterminen 2020. En högskolenybörjare i det här avseende är en student som aldrig tidigare varit registrerade vid den aktuella högskolan.*

Som komplement till diagrammet med marknadsandelar visas i figur 11 antal av Umeå universitets nybörjare som rekryteras från respektive län. Precis som tidigare höstterminen kommer de flesta nybörjarna från Stockholms län. Datat avser höstterminen 2020.

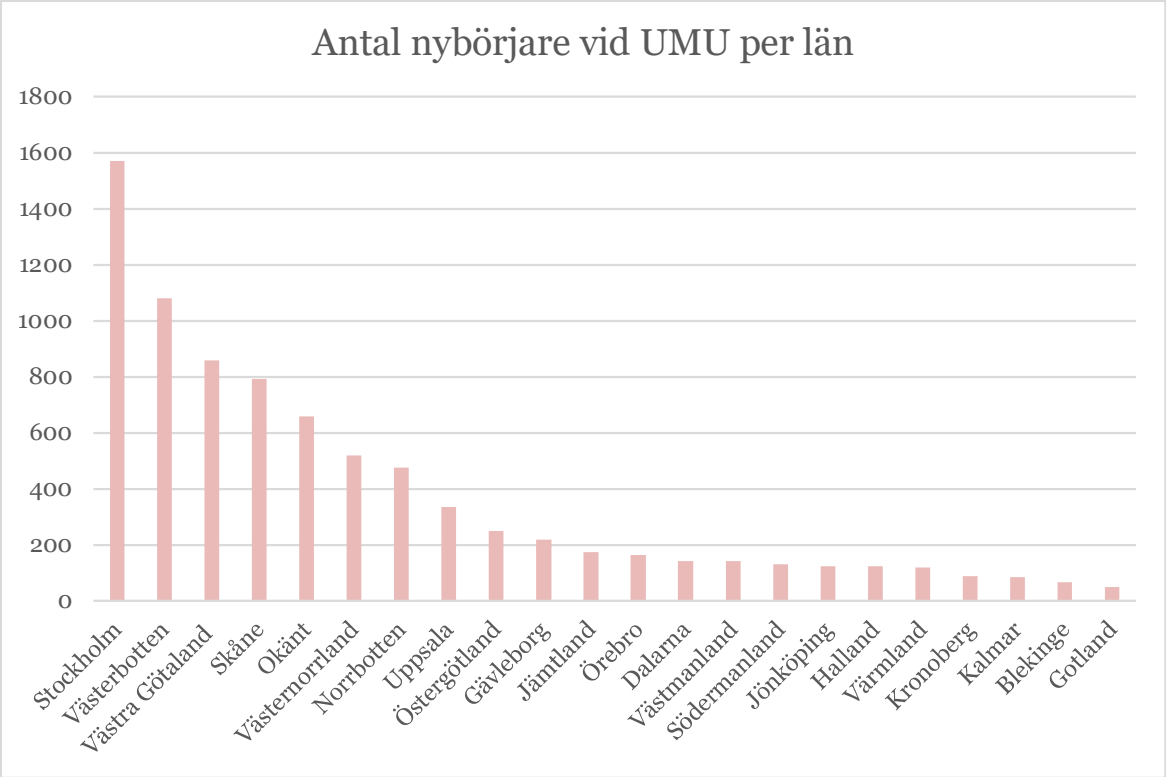

Figur 11. *Ovanstående diagram visar varifrån Umeå universitets nybörjare kommer ifrån. Okänt innehåller företrädesvis utländska studenter. Siffrorna gäller höstterminen 2020 och med högskolenybörjare i det här avseendet menas en student som aldrig tidigare varit registrerad vid Umeå universitet.*

Tre veckor in på terminen är det relevant att börja analysera antal registrerade studenter. Tre veckor utgör den tidsgräns då s.k. tidiga avbrott senast ska vara dokumenterade. Därför är tidpunkten det första tillfället det går att få en rättvisande bild över hur många studenter som valt att påbörja de program och kurser som de antagits till. Figuren nedan visar samtliga registrerade studenter inom utbildningsprogram samt fristående kurser höstterminen 2021 jämfört med antal registrerade vid motsvarande tidpunkt HT19 och HT20.

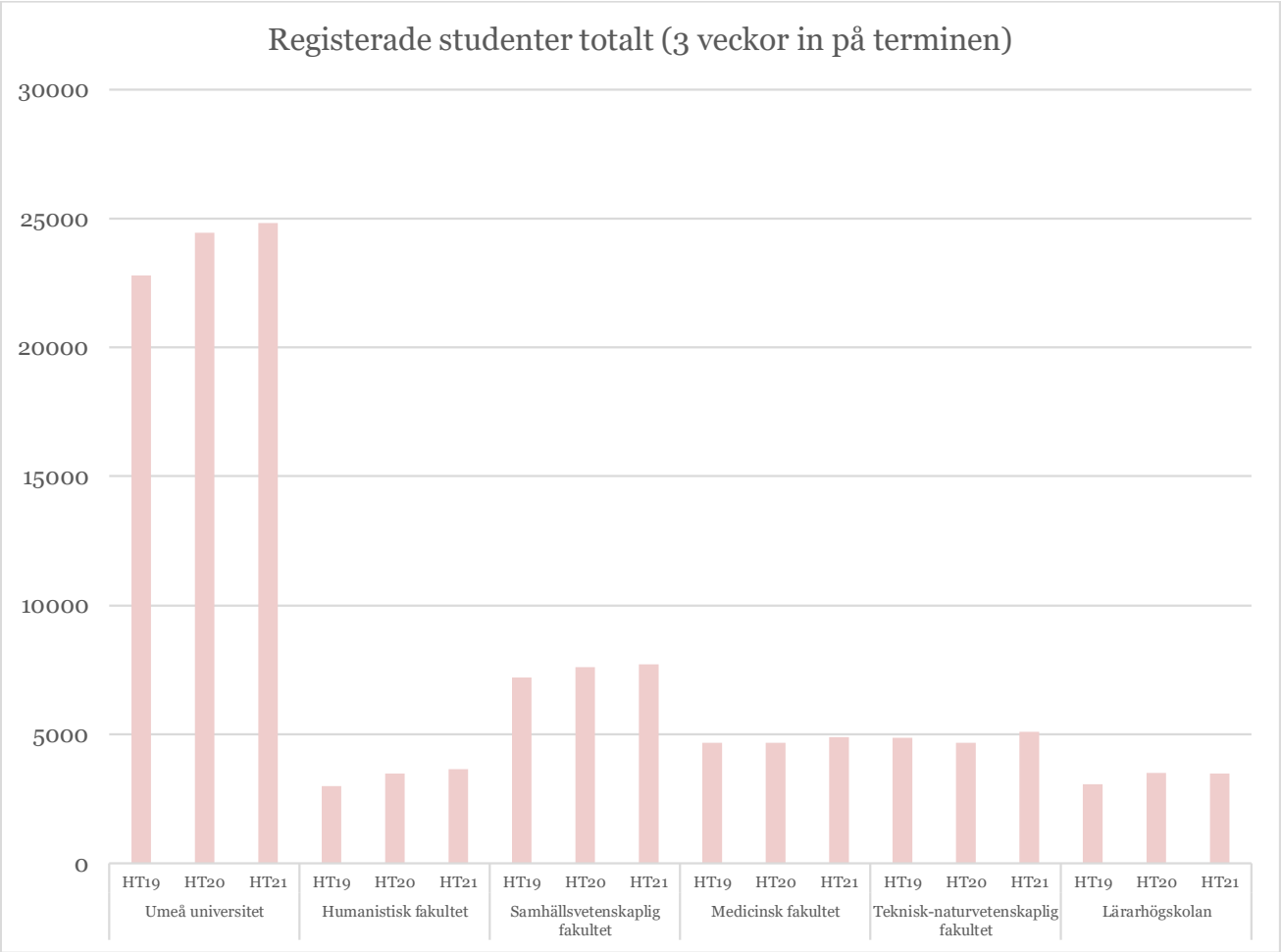

Figur 12. *Ovanstående diagram visar totalt antal registrerade studenter på kurser inom program och fristående kurser tre veckor efter respektive höstterminsstart HT19, HT20 och HT21.*

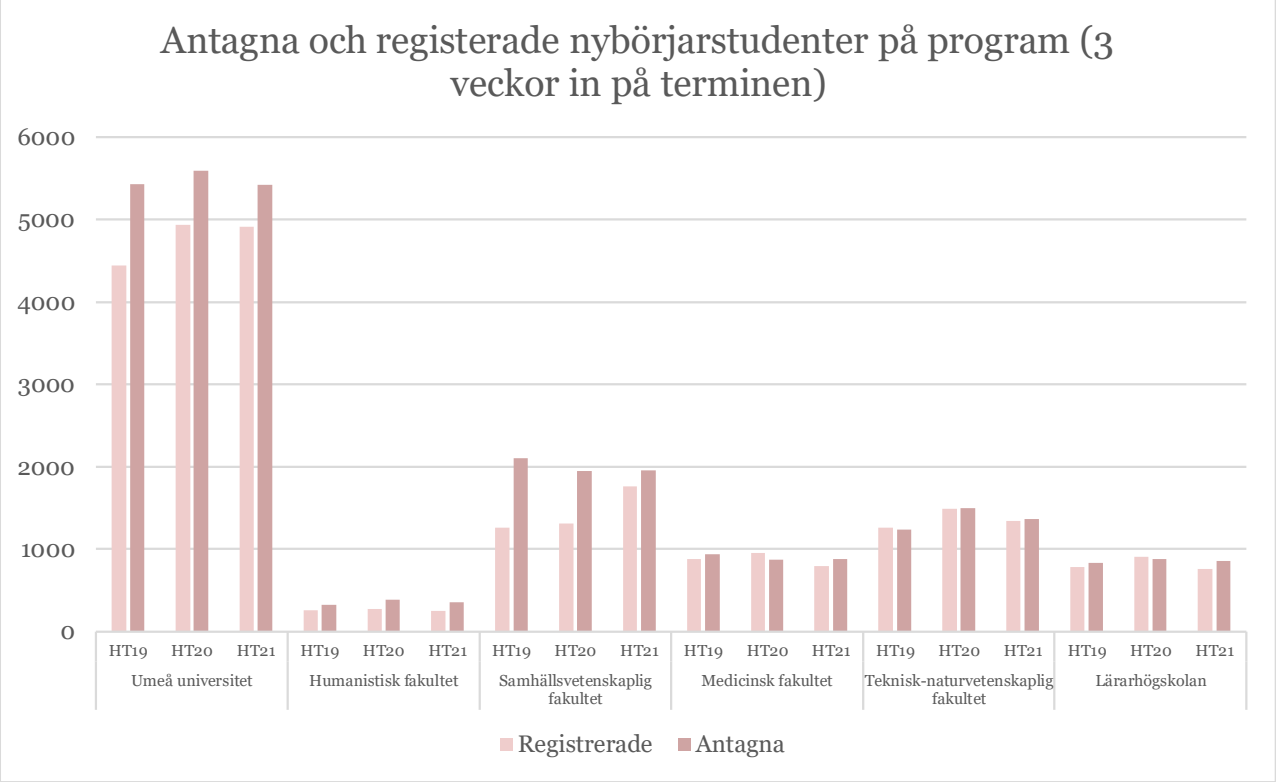

Figur 13. *Ovanstående diagram visar antal registrerade programnybörjare jämfört med antal antagna till programutbildningar, tre veckor efter respektive höstterminsstart HT19, HT20 och HT21.*

Figur 13 visar antal antagna nybörjarstudenter till programutbildningar jämfört med antal registrerade nybörjare på programmen efter tre veckor på respektive hösttermin. Av figuren ser vi att differensen mellan antal antagna och registrerade programstudenter har minskat under perioden. Det är framförallt Samhällsvetenskaplig fakultet som bidragit till den minskningen.

En felkälla i analysen är de program där två eller flera programkurser har kursstart (och kursregistrering) inom terminens tre första veckor. För de programmen kommer dessa kursregistreringar innebära att dessa studenter i förekommande fall räknas dubbelt. För hela lärosätet har datat justerats för unika individer med anledning av detta. Denna justering är inte möjlig att göra för analysen på fakultetsnivå varför datat på fakultetsnivå inte nödvändigtvis stämmer överens med verkligt antal nybörjarstudenter för respektive fakultet. Bedömningen är att denna potentiella felkälla är så pass marginell att analysen ändock är relevant. Den här felkällan påverkar också analysen på fakultetsnivå i figur 12.

I figur 14-18 visas söktryck för enskilda utbildningar vid olika lärosäten. Umeå universitet står sig relativ väl i konkurrensen med de andra lärosätena. En uppenbar observation, som också kunde ses i figur 5, är att söktrycket till sjuksköterskeprogrammen är enormt och har ökat otroligt mycket under pandemiåren HT20 och HT21. En annan observation angående sjuksköterskeprogrammet är vid hur många lärosäten det erbjuds. För civilingenjörsutbildningen i teknisk fysik varierar söktrycket stort och är vid ett flertal lärosäten noll, dvs att alla behöriga sökande antas. Det stora antalet reserver per antagen för Linköpings universitet beror på att civilingenjörsutbildningen i teknisk fysik erbjuds med särskilda kvotgrupper för utlandsstudier med enstaka platser vilket gör att antalet reserver snabbt ökar.

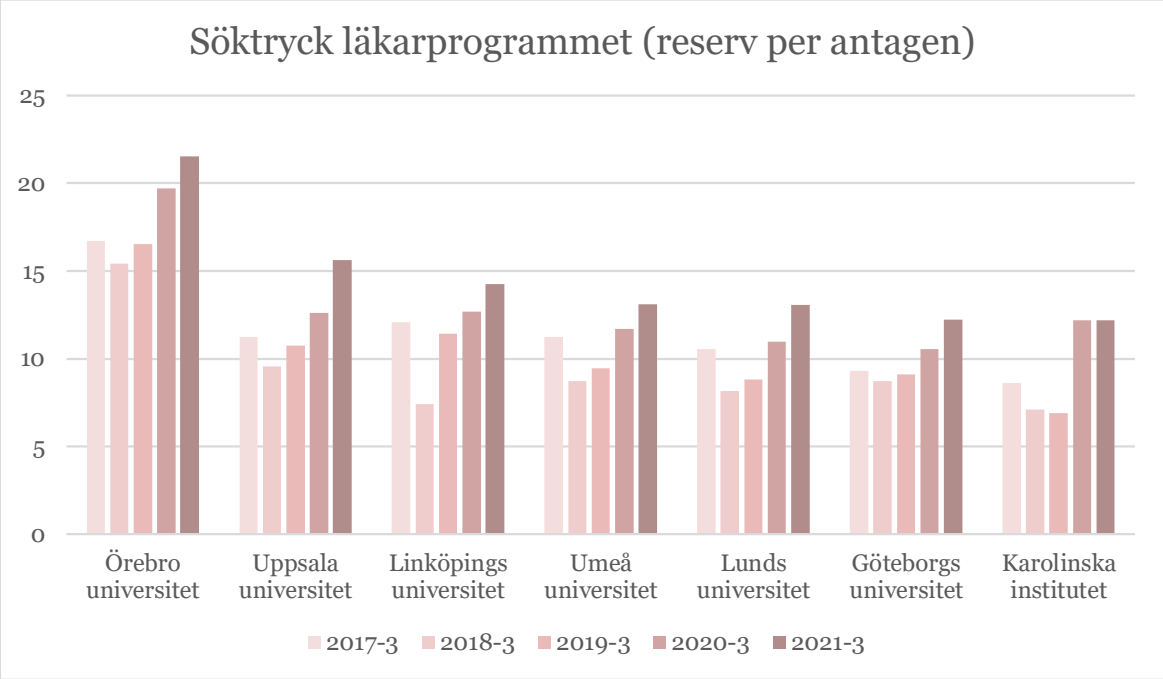

Figur 14

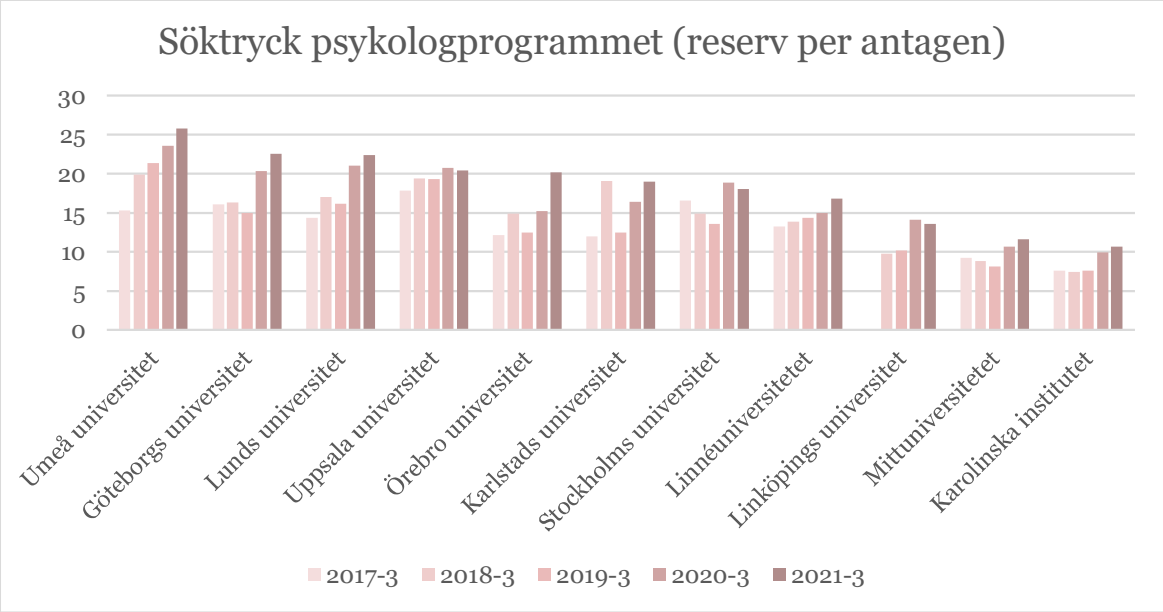

Figur 15

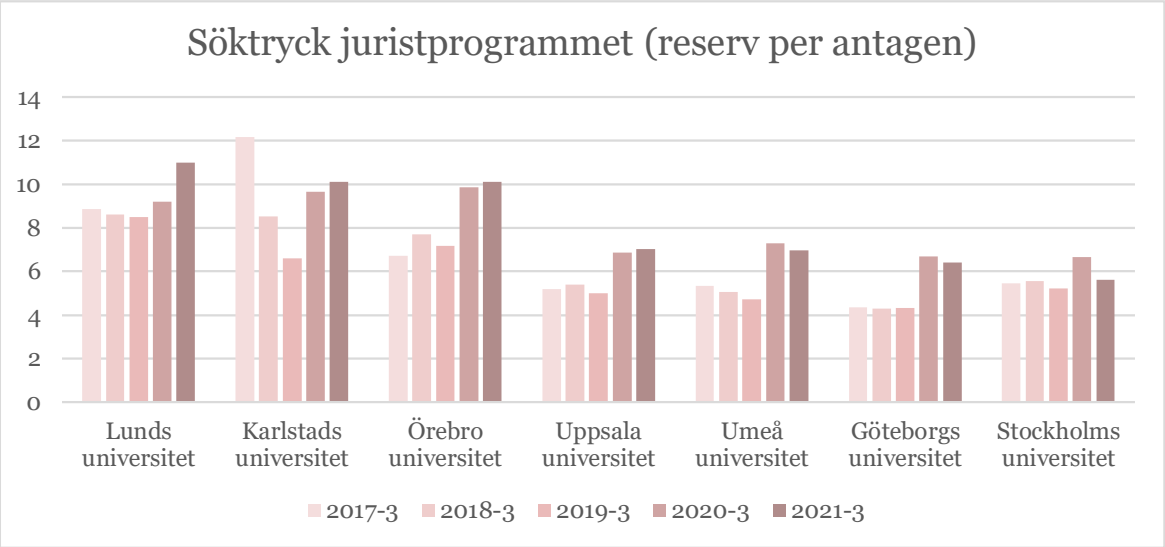

Figur 16

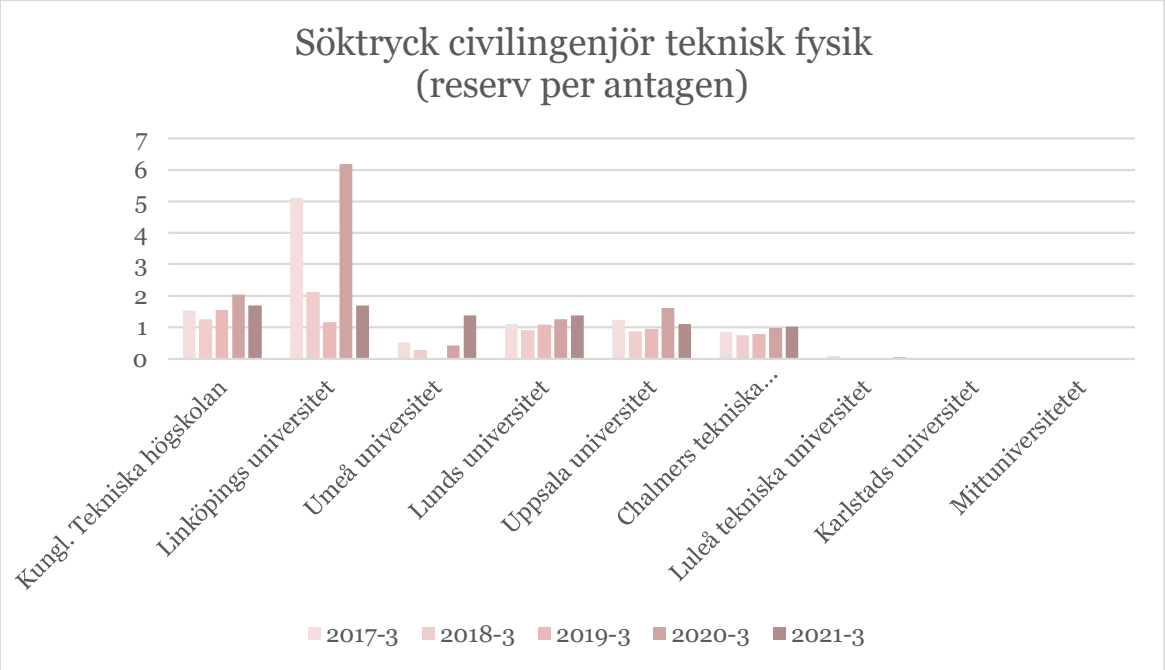

Figur 17

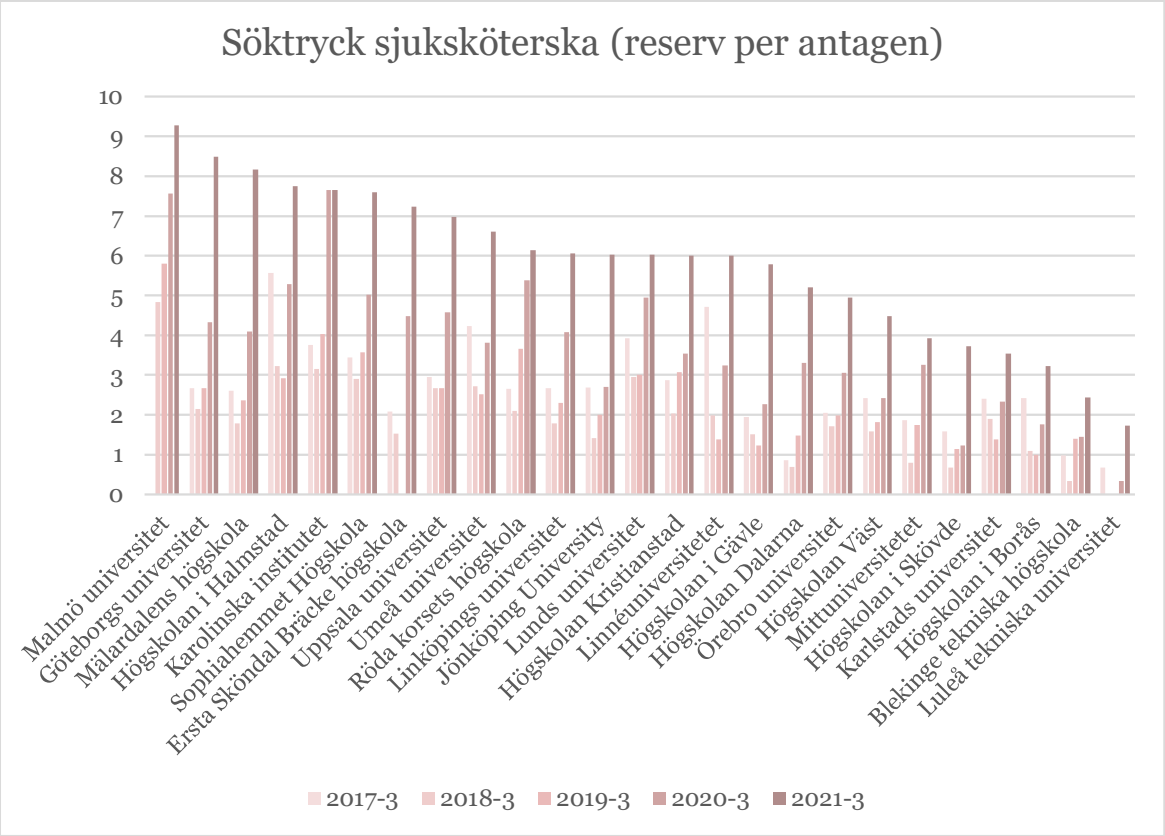
Söktryck sjuksköterska (reserv per antagen)
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0
Malmö universitet
Göteborgs universitet
Mälardalens högskola
Högskolan i Halmstad
Karolinska institutet
Sophiahemmet Högskola
Ersta Sköndal Bräcke högskola
Uppsala universitet
Umeå universitet
Röda korsets högskola
Linköpings universitet
Jönköping University
Lunds universitet
Högskolan Kristianstad
Linnéuniversitetet
Högskolan i Gävle
Högskolan Dalarna
Örebro universitet
Högskolan Väst
Mittuniversitetet
Högskolan i Skövde
Karlstads universitet
Högskolan i Borås
Blekinge tekniska högskola
Luleå tekniska universitet
2017-3
2018-3
2019-3
2020-3
2021-3

Figur 18